

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quintus. De admirabili priuatione B. Angelae de Fulginio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

His igitur, & similibus cruciatibus, planè oportet, ò pia anima, vt in amaritudine sit sermo tuus, & manus plagæ tuæ aggrauetur super gemitum tuum; ita vt igne diuini amoris occultè, & in fundo succensa, exeas, & conuertas te ad orientem; & tamen Deus ad angustia tuæ leuamen non appareat, pergas ad occidentem, & Eum non intelligas, cundo ad sinistram, nescias quid agas, vertensq; te ad dextram, illum non videas. hæc est enim hora satanæ, & potestas tenebrarum naturæ corruptæ, vt eius interiectis passionibus, ceu aculeis in corde icteris, intentione proberis, & tanquam aurū ex imo, & fundo cordis depureris. quamuis autem non omnes æqualiter rigore privationis huius sentiant, a quia tamen hoc loco pijsissimus Dominus, à fundamentis, & originali peccato, per propria mala commouet; ignis amoris exæstians, & clausus in ossibus ariditatis, per spiritum, quem Deus piæ animæ immisit, quilibet sibi proportionato modo, clamat. Abba pater: cum Christo Domino in agone prolixius orans; & tribulationem suam ante Deum pronuntians. vtilius enim, quam diu cuiusque anima in camino amoris diuini exurit, nihil agere poterit, quam vt diuinæ prouidentia subdita sit & Deum exoret. quia verò hæc, & similia inexpertis paradoxa videntur, experti autem sibi solis, & non alijs eiusmodi euenire, credunt; operæ pretium videtur exemplis hanc rem magis declarare,

De Admirabili priuatione Beata Angela de Fulginio.

ARTICVLVS QVINTVS.

Prauum est cor hominis, & inscrutabile, b quis cognoscat illud? ac si diceret ò pia anima, quæ per sanctum odium tuijpsius, vitiorum, & naturæ deprauatæ radices euellendas prosequeris constanti animo; scias velim, te hoc ipsum facere non posse, nisi tibi clarè, & vt dici solet, ad oculum ponatur proprij cordis prauitas, alioquin inscrutabilis, & consequenter incmendabilis. quis enim quod in se ignorat, & non credit vitium euellat? cum etiam illa, quæ sibi manifesta sunt, non latè confringat. vt ergò discas, & cognoscere, & intimè scrutari cor tuum, & indè exeuntes cogitationes, ac concupiscentias malas, audias quid beata Angela de Fulginio, in hoc statu contigisse legatur. [datus est mihi, inquit illa, multiplex & tentator, qui multiplici tentatione, & afflictione me affligat. affligor enim tam in corpore, & anima ab eisdem. corporis enim sunt tormenta innumera, à multis dæmonibus multipliciter excitata. vix enim credo, quod scribi possent passionēs, & infirmitates mei corporis. nam non remanet in me aliquod membrum, quin horribiliter patiat. nunquam enim sum sine dolore, sine languore, continuè sum debilis, & fragilis, plena dolore, sic quod continuè oportet me iacere. non est in me

a Vt inf. decif. 2. a. 7. b Ierem. 17. c In vita ipsius c. 19.

me membrum, quod non sit percussum, tortum, & pœnatum à dæmonibus, & semper sum infirma, & semper tumefacta, & plena doloribus in omnibus membris meis, sic quod cum magna pœna possum me mouere, & sum fatigata iacere, nec etiam comedere ad sufficientiam possum. Tormenta verò, & animæ passiones (quas sine comparatione acerbiores, & plures esse dico quam corporis) patior quasi assidue à ipsis dæmonibus, nec scio aliam assignare similitudinem, nisi de homine suspeso per gulam, qui ligatis manibus post tergum, & velatis oculis suspensus, cum fune remansisset in patibulo, & viueret, cui nullum auxilium, nullum remedium, vel fulcimentum remansisset, & dico, quod adhuc desperatiùs, & crudeliùs à dæmonibus torqueor. Video enim, quod dæmones ita animam meam suspendunt, quod sicut suspensus non habet aliquid sustentamenti: ita animæ nullum videtur remanere sustentamentum, & omnes virtutes animæ subuertuntur, sciente, & aspiciente anima mea. Et quando anima mea videt subverti omnes virtutes, & discedere, & quod non potest se ibi opponere, est tantus dolor animæ, quod vix aliquando possum plorare propter desperatum dolorem, & irā, aliquando verò ploro irremediabiliter. Aliquando etiam tāta ira venit in me quod vix me possū tenere, quin me totam dilaniem, aliquando verò nō possum me tenere, quin horribiliter me percuciam, & percuciendo me ip-

sam tumefeci aliquando caput meum, & alia membra. Et quando anima videt cadere, & discedere omnes virtutes, fit planctus animæ, & vociferor ad Deum meum. Item aliud tormentum patior, quia omnia vitia in me reuixerunt, & aliquando reuiuiscunt: non quod sint in vita durabili rationem meam subijcientes: sed præbent mihi, & afferunt magnam pœnalitatem: & etiam vitia quæ nunquam fuerunt in meo corpore veniunt in me, & incenduntur, & afferunt mihi magnam pœnalitatem: sed non habent vitam continuam; & quando remoriuntur, dant mihi magnam consolationem.

Video enim quod dæmonibus multis tradita sum, qui reuiuiscere faciunt vitia, quæ horreo, & quæ fuerunt mortua, & addunt illa, quæ nunquam fuerunt. Et ego recordans quod Deus sic fuit afflictus, & despectus, & pauper, vellem, quando oportet, quod omnia mala mea duplicarentur. Et quandoque sum in tenebra horribilissima dæmonum, vbi videtur omninò deesse omnis spes boni, & est illa tenebra horribilis, & suscitantur vitia in corpore, quæ cognosco inius in anima esse mortua, sed extra animam suscitant ea dæmones, & etiam illa vitia, quæ non fuerunt, suscitantur. Et in corpore ad minus patior in tribus locis: primo in locis verecundis, &c. vt in textu. & tunc, cum sum in illa tenebra credo quod citiùs eligerem asfari, quam prædicta tunc pati: imò tunc clamo,

clamo, & aduoco mortem: ut per quemcunque modum mihi eam Deus concederet euenire: & tunc dico Deo Domine, si me debes mittere ad infernum, ne differas, sed subito facias, & ex quo me dereliquisti, comple, & submerge me in profundum. Et intelligo tunc, quod id est opus demonum: & quod illa vitia non viuunt in anima, quia anima non consentit eis, sed corpus patitur violentiam. & est tantus dolor & tadium, quod si duraret, corpus pati id non posset, sed & anima videt, quod est ei ablata omnis potentia, quamuis non consentiat vitij, non tamen habet potestatem omnino resistendi vitij, & videt, quod est contra Deum, & sic cadit, & torquetur in eis. Et est quoddam vitium permissum à Deo venire in me, quod nunquam fuit in me, sed aperte, & manifestè cognosco, quod permittitur à Deo venire in me; & prædictum vitium est tam magnum, quod superat omnia alia vitia. & est quædam virtus quæ datur mihi manifestè à Deo cõtra prædictum vitium, qua virtuosè à Deo liberor. Etsi non haberem ego fidem de Deo certam, solum in isto, & non pro aliquo alio remaneret mihi: & in isto remaneret mihi spes certa, & secura, de quo non possum dubitare, & virtus præualet semper, & vitium deficit, & virtus tenet me, & non permittit me cadere in vitium, & est virtus tantæ fortitudinis, quod non solum tenet in me, imò dat mihi tantam fortitudinem virtutis, quod verè in isto cognosco Deum,

& illuminor, & confirmor in tantum, quod omnes homines mundi, nec omnia demonia inferni, nec alia aliqua res est, quæ possit me mouere ad minimum peccatum, & cum ista virtute remanet mihi fides de Deo; vitium autem est tam magnum, quod verecundor illud dicere, & est tam magnum istud vitium, quod quando prædicta virtus est mihi abscondita, & videtur mihi quod me dimiserit, non est res quæ me posset tenere, nec pro verecundia, nec pro pœna aliqua, quin statim ruerem in peccatum. Tunc tamen superuenit illa virtus, & virtuosè me liberat, ita quod nec ego ipsa possem peccare pro omnibus bonis, vel malis istius mundi: & istos labores sustinui per duos annos, & plus. Item in anima consuevit pugnare quædam humilitas, & quædam superbia tædij grandissimi. Humilitas est, qua video me cecidisse ab omni bono, & video me esse extra omnem virtutem, & extra omnem gratiam, & video in me tantam multitudinem peccatorum, & defectuum, quod non possum cogitare, quod Deus de cœtero velit mihi misereri, & video me domum diaboli, & operatricem, & credulam demoniorum, & video me filiam eorum; & video me extra omnem rectitudinem, & extra omnem veracitatem, & dignam infimo, & ultimo profundi inferni.

Et ista humilitas prædicta non est illa humilitas quam aliquando habeo quæ facit animam meam esse contemptam,

& fa-

& facit animam venire in cogitationem bonitatis diuinæ, quia alia prædicta humilitas non adducit nisi innumerabile malum. vnde intus in anima videtur mihi, quod sim tota circumdata dæmonibus, & video defectus in anima, & corpore, & est mihi clausus Deus, & absconditus in omni potestate, & gratia; ita quod in nullo modo possum recordari Dei, nec ipsius habere memoriam, quia nec ipse permittit, & videndo me damnatam, non curo aliquo modo de damnatione mea, quia plus curo, & plus doleo, quia offendi creatorem meum, quem nollem offendisse, nec offenderem pro omnibus bonis, & malis quæ possent nominari. vnde, & videndo offensiones meas innumerabiles prædictas, pugno cum omnibus membris meis; & contra dæmones, vt possim vincere, & præualere contra prædicta vitia, & offensiones, & non possum per aliquem modum omnino; & etiam non inuenio aliquod vadum, nec aliquam fenestellam, nec aliquod omnino remedium, per quod possim euadere, vel me adiuuare, & perpendo quod ego cecidi ita profundè, vnde & humilitate frequenter sum inabyssata, & facit me videre peccata mea, & fui, per abundantiam maliciarum mearum, & iniquitatum, ita quod non video me posse manifestare, nec discoperire ea per aliquem modum, vt eas simulationes, & iniquitates meas, & peccata mea possem manifestare; & vellem ire nuda per ciuitates, & plateas, & vellem ad collum meum appendere carnes, & pi-

scēs dicens: hæc est illa mulier vilissima, plena malis, & simulatione, & seminatrix omnium vitiorum, & malorum: faciebam enim bona ad famam hominum, & faciebam dici omnibus qui inuitabant nos, non comedo pisces nec carnes, & ego eram plena gula, & commestratione, & ebriosa, & ostendebam quod nolebam recipere, nisi quantum sufficiebat mihi, & studebam esse pauper exterius, & vbi iacebam, proiciebam multos pannos, & de mane faciebam eos leuari, ne personæ venientes hoc perpendere: videte animæ meæ diabolum, & cordis mei malitiam: audiat quomodo sum hypocrita, & filia superbix, & quomodo sum deceptrix, & sum abominatio Dei, & ostendebam me esse filiam orationis, & ego eram filia ire, superbix, & filia diaboli: & ostendebam me habere Deum in anima, & consolationes diuinas in cella, & ego habebam diabolum in anima, & in cella. Et sciatis quod toto tempore vitæ meæ studui, quomodo habere possem famam sanctitatis: Et sciatis in veritate, quod propter malitias, & simulationes, quæ absconse sunt in corde meo, multas gentes decepi, & sum homicida multarum animarum, & animæ meæ. Et postea stando in ista abyssu, volebam me ad istos fratres meos, qui dicti sunt filij, & dicebam eis, nolite mihi de cætero credere, nonne videtis vos, quod sum dæmoniaca? vos qui dicti estis filij, rogate istam iustitiam Dei, vt exeant dæmonia de anima mea; & manifestent nequissima opera mea, vt non

amplius vituperetur Deus per me, & nonne videtis, quod omnia quæ vobis dixi, sunt falsa. Et nonne videtis, quod si non esset malitia in toto mundo, ego replerem totum mundum de abundantia malitiæ meæ? nolite mihi plus credere. Nolite plus adorare idolum istud: quia in isto idolo latet diabolus, & omnia quæ locuta sum vobis, fuerunt falsa verba, simulata, & diabolica. Rogate istam iustitiam Dei, ut cadat hoc idolum, & frangatur, & manifestentur opera diabolica eius, & mendacia, & verba inaurata, quæ dicebam, quia deaurabam me verbis diuinis, ut essem honorata, & odorata pro Deo. Rogate ut diaboli exeant de isto idolo, ut non plus decipiatur mundus per istam sceminam. vndè rogo filium Dei, quem nominare non audeo, quod si non manifestari me per semetipsum fecerit, quod faciat me manifestari per terram, ut aperiat & deglutiat me, ut facta in exemplum, dicant homines, & mulieres, ô quomodo erat deaurata, & tota simulata interiùs, & exteriùs. Et vellem mittere in collum meum vinculum, vel vnam chordam, & facere me trahi per ciuitates, & plateas, & pueri ducerent me, & dicerent. Hæc est illa vilissima mulier, quæ toto tempore vitæ suæ ostendit falsum pro vero, & homines dicerent ac mulieres. ô ecce miraculum quod fecit Deus, quia fecit per semetipsum manifestari, & dici malitias, & iniquitates, & peccata, quæ toto tempore vitæ suæ fuerunt absconsa.

Sed istud dicere parum sufficiebat animæ meæ: & sciatis, quod sum posita in vna desperatione, quam nunquam habui isto modo, quia omnino desperavi de Deo, & de omnibus bonis eius, & feci arrham inter me, & ipsum. Et idè sum certa, quod non est aliqua persona in mundo ita plena omni malitia, & damnanda, sicut ego sum: quia quidquid Deus mihi concessit, & dedit, ad maiorem meam desperationem, & damnationem permisit. Vndè rogo vos omnes, ut rogetis istam iustitiam Dei, ut non plus tardet extrahere dæmonium de isto idolo, & manifestentur nequissima opera, quæ intus sunt, quia caput meum diuiditur, corpus deficit, oculi mei caligauerunt propter multitudinem lachrymarum, & omnia membra mea disunguntur, quia non possum manifestare malitias meas, & mendacia animæ meæ, sed gaudeo quia iam incæpit aliquid manifestari, & omnia ista sine humilitate vera esse in veritate videbam: & scias, tu quod scripsisti, parum scripsisti in comparatione omnium malorum & iniquitatum, & abusionum mearum, quia quando eram paruula, incæpi operari mala: hæc, & his similia cogor dicere prædicta humilitate inabyssata & depressa. Postea incipit superbia, quia efficio tota ira, tota superbia, tota tristitia, tota amarissima, & inflata: & aliam amaritudinem maximam recipio de bonis, quæ fecit mihi Deus, quia non recordor illorum ad aliquod reme-

remedium, sed ad iniuriam, & admirationem dolorosam. videlicet quomodo nunquam in me potuerit esse aliqua virtus, & dubito quod nunquam in me fuerit verax, & etiam non video aliquam rationem, quare Deus hoc permiserit. Et tunc in ista tentatione omne bonum est mihi clausum & absconditum, quia efficior in tantum tota ira, tota superbia, tota tristitia, tota amarissima, & inflata, & pœnata, & dolorosa, plus quam possum dicere. quia si omnes sapientes de mundo, & omnes sancti paradisi loquerentur mihi omnes consolationes, ad consolandum me, & promitterent mihi omnia bona quæ dici possunt, & etiam ipse Deus daret mihi, nisi ipse aliter me mutaret, vel nisi aliter operaretur in anima, nullam consolationem mihi darent, nec aliquod remedium mihi afferrent, nec eis tunc crederem, imò omnia essent mihi ad augmentum dolorum, & malorum, & darent mihi maiorem iram, & admirationem, & tristitiam, & dolorem, plusquam possint dicere. vndè pro commutatione prædictorum tormentorum, & tentationum; & vt Deus auferret à me prædicta, ego libenter eligerem, & vellem omnia mala, & infirmitates omnes, & omnes dolores, qui fiunt in omnibus corporibus hominum, sustinere; & crederem, quod leuiores, & minora mala mihi essent, quam prædicta tormenta. Vndè pluries dixi, quod pro commutatione prædictorum tormentorum, ego eligerem omne genus

a Cap. 25. suæ vitæ.

martyrij sustinere. Et incepit iste prædictus status istorum tormentorum, & tentationum aliquanto tempore ante Pontificatum Papæ Cœlestini & durauit plusquam per duos annos, in quibus sæpè sum tormentata, adhuc non sum perfectè neque plenè curata, quamuis parum modo sentiam aliquando exterius, non tamen interiùs. sed modo postquam fui in isto statu, cognosco quod inter prædictam humilitatem malam, & prædictam superbiam, est maxima purgatio, & purificatio animæ. in his enim, & per illam, humilitatem veram acquirō, sine qua nullus homo saluatur. Et quantò maior est humilitas, tantò maior est purgatio animæ. Vndè cognosco, quod inter prædictam humilitatem, & superbiam comburitur, & martyrizatur anima mea. Et propter cognitionem offensionum, & defectuum, quam per prædictam humilitatem anima adipiscitur, anima purgatur à superbia, & à dæmonibus: & propterea quantò anima magis afflictà, & depauperata, & humiliata est inferius, tantò magis aptatur, & purgatur, & purificatur, vt magis eleuetur, quia nulla anima potest aliter nec plus eleuari, nisi quantum humiliatur, & profundius in humilitate complantatur, & radicatur.]

Nec minus in hac pressura constitutam animam solabitur, quod sanctæ Matri Theresiæ pariter desolatæ accidisse a legimus; quæ inter plura alia, [cum sola essem, inquit, nullum amicum

cum habens, cuius alloquio me ipsam solaret, non poteram vel orare, vel in libro legere, sed ob tantam tribulationem, & timorem, ne fortè mihi cacodæmon illuderet, tota inquietam, & afflictam, planè nesciens quid tandem de me futurum esset (:& hanc quidem angustiam aliquoties, imò sæpè sensi, sed nunquam meo iudicio ita grauem, ac excessiuam, ac tunc:) quatuor aut quinque horas in hoc statu manebam, vt nec à terra mihi vllum, nec à cælo veniret solatium, aut affulgeret refrigerium; nisi quod Dominus me mille inter periculorum timores constitutam, pati cerneret. Quando verò insuper sequuntur ariditates, adeo quidem, vt nunquam Dei recordata esse, aut recordatura deinceps vnquam videatur, & quando de illius maiestate aliquem loquentem audit, perinde se habeat, ac si de aliquo, qui adhuc procul indè abest, aliquid dici audiret; nihil verò sunt hæc omnia, nisi insuper illud accedat, quod sese non satis confessarijs aperire, ac declarare, sed in errorem illos trahere, ac decipere putet: & quantumuis quo ad hoc seriò reflectat, & videat ne quidem motum primò primum, quem non ijs aperiat, & esto vt quieta sit ei dicatur, nihil tamen indè iuuatur. etenim ita oscuratus est intellectus, vt ad veritatem videndam potens non sit; sed ad credendum duntaxat, quod imaginatio ei repræsen-

tat, & suggerit; tum quippe hæc ipsa dominatur, nec non ineptia, quas ei diabolus repræsentare vult. Huic enim Dominus proculdubio facultatem concedit, ad eam probandum, eique persuadendum ipsam à Deo esse reprobam. Multa quippè sunt à quibus tunc impugnatur accedente tam sensibili atque intolerabili spiritus angustia, vt cui ei assimilari possit nesciam, nisi fortè in inferno damnatorum pœnis, & supplicijs: nullus enim hac tempestate durante consolationibus admittendis est locus. Denique si librum aliquem, esto vernacula lingua scriptum, ad legendum in manus acciperet, non magis illum intelligere poterit, quam si legere nesciret, eo quod intellectus ad hoc tunc minimè dispositus erit, sed planè ineptus. At quid tandem ager misera hæc anima, si quando ad multos dies in hac afflictione, & miseria agere oportebit? nam si horas recitet, perinde est, ac si non recitet (videlicet quantum ad ipsius solatium, ac leuamen faciat, quia ad id interiora eius non penetrat) nec quid recitet intelligitur, vti nec ipsa se, esto vocale sit quod recitat. nam vt mentalem instituat, tempus hoc opportunum, & conueniens non est, quod facultates animæ ad eam neutiquam dispositæ sint, porrò vt quis quod tunc patitur, verbis exprimat (vt verum fatear) est prorsus impossibile: sunt namque angustia, & pœnæ

spiritua-

spirituales, quæ quo dicantur nomine vix quisquam sciat.]

Vides ex his ô pia anima, quam prauum, & inscrutabile sit cor hominis; quodque nusquam melius, quam in hac tenebrarum potestate, intelligere possis abominationes cordis tui, & occulta illa impedimenta, quæ inter te, & Deum magnum chaos solebant interponere. & certè si multi [quamuis ad summam perfectionem profecerint, tamen stimulum a carnis suæ extinguere non potuerunt; sed diuina hoc dispensatione in eis actum est; quam quidem, quid vnicuique vtilius accidat, latere non potest. Et in alijs quidem fiebat ad demonstrationem singularis eorum fortitudinis, quia tales erant, qui semper pugnare assidue, & triumphare sufficerent: in alijs autem, ad custodiam humilitatis, quando singulare aliquod bonum, præ cæteris alijs omnibus acceperant.] vndè & Sanctus Hieronymus ait: [b] pallebant ora ieiunij, & mens desiderij æstuabat in frigido corpore; & ante hominem sua iam carne præmorta, sola libidinum incendia bulliebant.] & infra [memini me clamantem, diem crebro iunxisse cum nocte, nec prius à pectoris cessasse verberibus, quam rediret, Domino imperante, tranquillitas. Ipsam quoque cellulam meam, quasi cogitationum mearum consciam, pertimescebam. Et mihi met iratus, & rigidus, solus deserta penetra- bam. sic vbi concaua vallium, aspera

montium, rupium prærupta cernebam, ibi meæ orationis locus, ibi illud miserimæ carnis ergastulum, &c.] Tu ergò, ô pia anima, sancto odio tui ipsius inflammata, dum hæc ita perseverant, subdita esto Domino, & ora eum. si enim eiusmodi tentationes adusserunt sanctos, cauendum ne inflamment nos miseros peccatores. & cum non sit sensus vbi est amaritudo, ita vt pia anima per operationes mentales suauiter Deo vniri nequeat: expedit cum [beata Catharina d Genuensi externis operibus charitatis occupari.] quod quidem in praxi vtilissimum fuerit, ne internis miserijs plus quam oportet, animus intendat: & his quidem insertis, consequenter videndum est vt sermo Dei efficax, Spiritus intima quæq; perscrutatur, & emundet.

Tota circumferentia seu omnes animæ potentie doloribus adimplentur, vsque ad mortis anxietatem.

ARTICVLVS SEXTVS.

A facie e Domini contremuit terra, moti sunt cæli, sol & luna obtenebrati sunt, & stella retraxerunt splendorem suum, & Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius, quia fortia, & facientia verbum eius, magnus enim dies Domini & terribilis valde: & quis sustinebit eum? Ac si diceret, ô pia anima, quæ gemitibus inenarrabilibus, tanquam proiecta à facie Domini,

X

a Rich. in Psal. 28. b In epist. ad Eusto. c Eccl. 21. d In vita ipsius c. 44. e Ioel. 2.